

Zaak C-357/19

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

6 mei 2019

Verwijzende rechter:

Înalta Curte de Casație și Justiție (Roemenië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

6 mei 2019

Verzoekende partijen:

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție

PM e.a.

Verwerende partijen:

QN e.a.

Autoritatea Națională pentru Turism

Agenția Națională de Administrare Fiscală

SC Euro Box Promotion SRL

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Buitengewoon beroep tot vernietiging van de beslissing die op 5 juni 2018 is uitgesproken door een rechterlijk college van de Înalta Curte de Casație și Justiție (hoogste rechterlijke instantie, Roemenië; hierna: „ICCJ”), dat was samengesteld uit 5 rechters.

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Overeenkomstig artikel 267 VWEU wordt verzocht om uitlegging van artikel 19, lid 1, VEU, artikel 325, lid 1, VWEU, artikel 1, lid 1, onder a) en b), en artikel 2, lid 1, van de op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie opgestelde overeenkomst betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, alsmede van artikel 47, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Voorts wordt gevraagd om deze prejudiciële verwijzing te behandelen volgens de versnelde procedure.

Prejudiciële vragen

1) Moeten artikel 19, lid 1, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, artikel 325, lid 1, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, artikel 1, lid 1, onder a) en b), en artikel 2, lid 1, van de op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie opgestelde overeenkomst betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen, en het rechtszekerheidsbeginsel aldus worden uitgelegd dat zij in de weg staan aan een beslissing van een orgaan dat geen deel uitmaakt van de rechterlijke macht, de Curtea Constituțională a României (grondwettelijk hof, Roemenië), waarbij uitspraak wordt gedaan over de wettigheid van de samenstelling van rechterlijke colleges en aldus de voorwaarden worden geschapen voor de toewijzing van buitengewone beroepen tegen de in een bepaalde periode uitgesproken definitieve rechterlijke beslissingen?

2) Moet artikel 47, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie aldus worden uitgelegd dat het in de weg staat aan de – in het nationaal recht bindende – vaststelling, door een orgaan dat geen deel uitmaakt van de rechterlijke macht, van het gebrek aan onafhankelijkheid en onpartijdigheid van een rechterlijk college waarvan een rechter, die een directiefunctie bekleedt, niet bij loting is benoemd, maar op basis van een bij de partijen bekende transparante regel die door hen niet wordt betwist en die van toepassing is op alle door die kamer behandelde zaken?

3) Moet de voorrang van het Unierecht aldus worden uitgelegd dat de nationale rechter op grond daarvan een volgens het nationaal recht bindende beslissing van de constitutionele rechter, uitgesproken in een zaak betreffende een grondwettelijk geschil, buiten toepassing mag laten?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht en rechtspraak van het Hof

VEU, artikel 19, lid 1

VWEU, artikel 325, lid 1

Overeenkomst, opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, betreffende de bescherming van de financiële belangen van de Europese Gemeenschappen (hierna: „PIF-Overeenkomst”), artikel 1, lid 1, onder a) en b), en artikel 2, lid 1

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”), artikel 47, lid 2

Besluit 2007/436/EG, Euratom van de Raad van 7 juni 2007 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Gemeenschappen

Arresten van 26 februari 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105; 5 december 2017, M.A.S. en M.B., C-42/17, EU:C:2017:936; 5 juni 2018, Kolev e.a., C-612/15, EU:C:2018:392; 2 mei 2018, Scialdone, C-574/15, EU:C:2018:295; 8 september 2015, Taricco e.a., C-105/14, EU:C:2015:555; 20 maart 2018, Di Puma, C-596/16 en C-597/16, EU:C:2018:192; 27 februari 2018, Associação Sindical dos Juizes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117; 19 september 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587; 16 februari 2017, Margarit Panicello, C-503/15, EU:C:2017:126; 30 september 2001, Köbler, C-224/01, EU:C:2003:513; 10 juli 2014, Impresa Pizzarotti, C-213/13, EU:C:2014:2067; 9 maart 1978, Simmenthal, 106/77, EU:C:1978:49, en 22 juni 2010, Melki en Abdeli, C-188/10 en C-189/10, EU:C:2010:363

Aangevoerde nationale bepalingen

Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală (wet nr. 135/2010 inzake het wetboek van strafvordering), gewijzigd bij Legea (wet) nr. 255/2013 en bij Ordonanța de urgență a Guvernului României nr. 18/2016 (noodverordening nr. 18/2016 van de Roemeense regering). Artikel 426, lid 1, onder d), voorziet in de mogelijkheid om een beroep tot vernietiging in te stellen tegen definitieve strafrechtelijke beslissingen wanneer de samenstelling van de rechterlijke instantie in hoger beroep niet strookt met de wet. In artikel 432, lid 1, zijn de gevolgen van de toewijzing van dat beroep bepaald, met name dat het bestreden arrest moet worden vernietigd en dat het beroep opnieuw moet worden behandeld.

Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a ÎCCJ (reglement inzake de organisatie en de administratieve werking van de ICCJ), dat door de raad van bestuur van de ICCJ is vastgesteld op basis van wet nr. 304/2004, zoals opnieuw bekendgemaakt en zoals gewijzigd bij besluit nr. 3/2014 van de ICCJ (hierna: „reglement inzake de organisatie en de administratieve werking”).

Artikel 28 bepaalt dat de ICCJ bestaat uit kamers van 5 rechters met bij wet vastgelegde rechtsprekende bevoegdheid, die naargelang het geval worden voorgezeten door de president, een vicepresident, de president van de strafkamer of de decaan.

Artikel 29, lid 1, bevat de procedure voor de samenstelling van de rechterlijke colleges met 5 rechters in strafzaken. Zo benoemt de president of, in zijn afwezigheid, een van de vicepresidenten van de ICCJ elk jaar, bij loting en in openbare zitting, 4 of, naargelang het geval, 5 rechters van de strafkamer van de ICCJ voor iedere kamer.

Bij arrest nr. 685 van 7 november 2018 van de Curtea Constituțională a României (grondwettelijk hof, Roemenië) is vastgesteld dat tussen het Parlement en de ICCJ een grondwettelijk geschil bestaat vanwege het feit dat, anders dan is bepaald in artikel 32 van Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară (wet nr. 304/2004 op de rechterlijke organisatie), slechts 4 van de 5 leden van de kamer van 5 rechters bij loting zijn benoemd. Aangaande de gevolgen van die vaststelling heeft de Curtea Constituțională opgemerkt dat voornoemd arrest ook van toepassing is op afgesloten zaken, voor zover de termijnen voor de instelling van een buitengewoon rechtsmiddel nog niet zijn verstreken ten aanzien van partijen.

Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor (wet nr. 303/2004 op de status van rechters en openbare aanklagers), zoals opnieuw gepubliceerd, bepaalt in artikel 99, lid 1, onder 5), dat de niet-eerbiediging van de arresten van de Curtea Constituțională een tuchtrechtelijk vergrijp vormt.

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Bij arrest van 5 juni 2018 heeft een kamer van 5 rechters van de ICCJ uitspraak gedaan op het hoger beroep tegen de beslissing van de strafkamer van de ICCJ van 28 maart 2017. Die kamer van 5 rechters was samengesteld uit de president van de strafkamer en 4 andere rechters die bij loting waren benoemd overeenkomstig het reglement inzake de organisatie en de administratieve werking. Bij die beslissing zijn veroordelingen – die definitief zijn geworden – uitgesproken voor bepaalde daden van corruptie, ambtsmisbruik en belastingontduiking.
- 2 Wat de **dad**en van corruptie betreft, is in wezen vastgesteld dat mevrouw PM, een minister, tussen 2010 en 2012 een systeem coördineerde met behulp waarvan zij en personen uit haar nabije omgeving (UR – persoonlijk adviseur van de minister, VS – directeur van een nationale investeringsinstelling, SP – secretaris-generaal van het ministerie, en RO – persoonlijk assistent) geldsommen hebben ontvangen van vertegenwoordigers van bepaalde handelsvennootschappen om die vennootschappen te garanderen dat de verrichte werken in het kader van programma's die uit het budget van het ministerie werden gefinancierd, tijdig zouden worden betaald, in een context waarin bekend was dat de begrotingsmiddelen schaars waren en de werken met aanzienlijke vertraging werden betaald.
- 3 Aangaande het **ambtsmisbruik** is vastgesteld dat mevrouw PM, als minister, in 2011 ervoor heeft gezorgd dat door het ministerie voor Regionale ontwikkeling en

Toerisme een aanbesteding voor diensten werd gegund aan de vennootschap SC Europlus Computers SRL, die betrekking had op de verlening van diensten om Roemenië te promoten op evenementen die plaatsvonden in het kader van de organisatie, door de Roemeense boksfederatie, van het internationale gala van het professioneel boksen.

- 4 In werkelijkheid werd het sportevenement georganiseerd door SC Europlus Computers SRL, een door TQ geleide vennootschap, die door de gunning van de aanbesteding voor reclamediensten publieke middelen ten bedrage van 8 116 800 Roemeense lei (RON) ontving voor de organisatie van een commercieel evenement waarvan zij de volledige opbrengst opstreek.
- 5 Vervolgens is vastgesteld dat de publieke middelen op onwettige wijze waren gebruikt en dat de aanbesteding in strijd met de wetgeving op overheidsopdrachten was gegund, aangezien diensten werden verkregen die niet behoorden tot de categorie van subsidiabele uitgaven voor de programma's die in het kader van het project „Promotie voor Roemenië als toeristisch merk” door de Unie werden gefinancierd uit het regionale operationele programma 2007-2013. Ingevolge die omstandigheden heeft de beheersautoriteit van de Europese fondsen geweigerd om de bedragen uit te betalen, zodat de bedragen die met Europese fondsen hadden moeten worden terugbetaald volledig ten laste kwamen van het overheidsbudget, waardoor de schade voor het ministerie voor Regionale ontwikkeling en Toerisme 8 116 800 RON bedroeg.
- 6 Ten aanzien van de **belastingontduiking** is vastgesteld dat de heer TQ, ter vermindering van het bedrag van de aan de staat verschuldigde belastingen over de opbrengsten die middels voornoemde feiten waren verkregen, documenten van brievenbusvennootschappen in de boekhouding van SC Europlus Computers SRL heeft opgenomen, die fictieve uitgaven staaften die beweerdelijk voor reclame- en adviesdiensten waren gemaakt, waardoor de schade respectievelijk 646 838 RON, waarvan 388 103 RON aan btw, en 90 669 RON, waarvan 54 402 RON aan btw, beliep.
- 7 Nadat de beslissing definitief was geworden, zijn de veroordeling tot 3 jaar vrijheidsstraf ten aanzien van de heer RO en die tot 5 jaar vrijheidsstraf ten aanzien van de heer TQ ten uitvoer gelegd, terwijl de aan mevrouw PM opgelegde gevangenisstraf van 6 jaar niet ten uitvoer kon worden gelegd omdat zij het Roemeense grondgebied had verlaten en later in Costa Rica werd aangehouden met het oog op haar uitlevering aan Roemenië. De andere veroordeelde personen, namelijk UR, VS, QN en SP, kregen gevangenisstraffen met voorwaardelijke opschorting van tenuitvoerlegging.
- 8 Na het arrest van de Curtea Constituțională van 7 november 2018 hebben verzoekers een buitengewoon beroep tot vernietiging ingesteld, waarbij zij de vernietiging van het arrest van de ICCJ van 5 juni 2018 vorderden en verzochten om de hogere beroepen opnieuw te behandelen. De door verzoekers ingestelde verzoeken zijn ontvankelijk verklaard en gevoegd om samen te worden

behandeld. Tegelijkertijd werd de tenuitvoerlegging van de gevangenisstraffen opgeschort totdat ten aanzien van RO, TQ en PM uitspraak zou zijn gedaan op het buitengewone beroep tot vernietiging, en werden zij in vrijheid gesteld.

- 9 In casu wordt de verwijzende rechter verzocht om uitspraak te doen over de gegrondheid van de aangevoerde middelen en om te beslissen tot verwerping van het buitengewoon beroep, met als gevolg dat de bestreden beslissing in stand blijft, dan wel tot toewijzing van het beroep, met als gevolg dat het arrest wordt vernietigd en de hoger beroepen opnieuw moeten worden behandeld.

Voornaamste argumenten van de partijen in het hoofdgeding

- 10 Alle partijen, behalve het Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (openbaar ministerie bij de ICCJ, Roemenië), hebben opgemerkt dat het Unierecht niet van toepassing is op de onderhavige zaak. Rekening houdend met het voorwerp van de zaak en de bindende werking van de arresten van de Curtea Constituțională, die niet kan worden opgeheven door een arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie, zijn in casu dus uitsluitend nationale bepalingen van toepassing.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 11 Met de prejudiciële vragen wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of de bepalingen ten aanzien waarvan om uitlegging wordt verzocht en het rechtszekerheidsbeginsel, gelezen in het licht van het Handvest en gelet op het beginsel van doeltreffendheid van de strafsancities in gevallen van ernstige fraude, in de weg staan aan de toepassing door de nationale rechter van een beslissing die is uitgesproken door een instantie die geen deel uitmaakt van het gerechtelijk systeem en waarbij wordt geoordeeld over de gegrondheid van een buitengewoon beroep, in de zin dat de uitspraken die vóór de uitspraak van die beslissing definitief zijn geworden, moeten worden vernietigd en dat de oorspronkelijke tenlastelegging ter discussie wordt gesteld door de zaak in hoger beroep terug te verwijzen.
- 12 Zo is het vaste rechtspraak van het Hof dat de lidstaten volgens artikel 325, lid 1, VWEU fraude en andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad met afschrikkende en doeltreffende maatregelen moeten bestrijden en dat er, gelet op het feit dat de eigen middelen van de Unie volgens artikel 2, lid 1, onder b), van besluit 2007/436 met name de ontvangsten uit de toepassing van de btw omvatten, een rechtstreeks verband bestaat tussen de inning van de btw-ontvangsten met inachtneming van het toepasselijke Unierecht en de terbeschikkingstelling van de overeenkomstige btw-middelen van de begroting van de Unie, aangezien elk mankement in de inning van de btw-ontvangsten potentieel tot verlaging van de btw-middelen van de Unie leidt (Åkerberg Fransson).

- 13 Voorts heeft het Hof geoordeeld dat de lidstaten weliswaar over procedurele en institutionele autonomie beschikken om tegen te gaan dat de geharmoniseerde regels op het gebied van btw worden geschonden, maar dat deze autonomie niet alleen wordt beperkt door het evenredigheidsbeginsel en het gelijkwaardigheidsbeginsel – waarvan de toepassing in casu niet wordt betwist –, maar ook door het doeltreffendheidsbeginsel, dat vereist dat die sancties doeltreffend en afschrikkend zijn (arrest Scialdone en arrest Taricco e.a.).
- 14 Het Hof heeft vastgesteld dat het in de eerste plaats aan de nationale wetgever staat om de nodige maatregelen te nemen. De nationale wetgever moet, in voorkomend geval, de nationale regeling wijzigen en waarborgen dat de procedurele regeling die van toepassing is op de vervolging van strafbare feiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad, niet zodanig wordt opgezet dat deze, om daaraan inherente redenen, een stelselmatig risico inhoudt dat feiten die dergelijke strafbare feiten opleveren, onbestraft blijven, en ervoor zorgen dat de grondrechten van de beklagden worden beschermd.
- 15 Wat de nationale rechterlijke instanties betreft, heeft het Hof geoordeeld dat zij volle werking dienen te geven aan de uit artikel 325, lid 1, VWEU voortvloeiende verplichtingen en gehouden zijn om in een procedure betreffende ernstige strafbare feiten ter zake van de btw nationale bepalingen buiten toepassing te laten die eraan in de weg staan dat doeltreffende en afschrikkende sancties worden toegepast ter bestrijding van fraude waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad.
- 16 De verplichting om een doeltreffende inning van de inkomsten van de Unie te waarborgen ontslaat de nationale rechterlijke instanties evenwel niet van de verplichting om de door het Handvest en de algemene beginselen van het Unierecht gewaarborgde grondrechten te eerbiedigen, aangezien strafprocedures wegens strafbare feiten ter zake van de btw een tenuitvoerlegging van het Unierecht in de zin van artikel 51, lid 1, van het Handvest vormen. Op strafrechtelijk gebied moeten deze rechten niet alleen worden geëerbiedigd in het kader van strafrechtelijke procedures, maar ook in de fase van het vooronderzoek, vanaf het tijdstip dat een persoon in beschuldiging wordt gesteld (arrest M.A.S. en M.B., arrest Kolev e.a. en arrest Di Puma en Zecca).
- 17 Na eraan te hebben herinnerd dat artikel 19 VEU het in artikel 2 VEU verankerde rechtsstaatbeginsel concretiseert en het rechterlijk toezicht op de eerbiediging van de rechtsorde van de Unie niet alleen aan het Hof toevertrouwt, maar ook aan de rechters van de lidstaten, stelt de verwijzende rechter dat het beginsel van daadwerkelijke bescherming van de rechten die de justitiabelen aan het recht van de Unie ontlenden en waarnaar artikel 19, lid 1, VEU verwijst, een algemeen beginsel vormt dat uit de gemeenschappelijke constitutionele tradities van de lidstaten voortvloeit en in artikel 47 van het Handvest is verankerd.
- 18 Elke lidstaat moet verzekeren dat de instanties die als „rechterlijke instantie” in de zin van het Unierecht deel uitmaken van zijn stelsel van beroepsmogelijkheden,

voldoen aan de vereisten van een daadwerkelijke rechtsbescherming op de onder het Unierecht vallende gebieden, wat voor de instandhouding van de onafhankelijkheid van die instantie van primordiaal belang is.

- 19 De waarborg van onafhankelijkheid, die onlosmakelijk verbonden is met de rechterlijke opdracht, is niet alleen geboden op het niveau van de Unie ten aanzien van de rechters en de advocaten-generaal van het Hof, maar ook op het niveau van de lidstaten ten aanzien van de nationale rechterlijke instanties (Associação Sintical dos Juises Portugueses).
- 20 Het begrip „onafhankelijkheid” veronderstelt met name dat de betrokken instantie haar rechtsprekende taken volledig autonoom uitoefent, zonder enig hiërarchisch verband en zonder aan wie dan ook ondergeschikt te zijn of van waar dan ook bevelen of instructies te ontvangen, en aldus beschermd is tegen tussenkomsten of druk van buitenaf die de onafhankelijkheid van de oordeelsvorming van haar leden in aan hen voorgelegde geschillen in gevaar zouden kunnen brengen (arrest Wilson en arrest Margarit Panicello).
- 21 Het Hof heeft herhaaldelijk het belang van het beginsel van gezag van gewijsde benadrukt (arrest Köbler) en heeft daarom geoordeeld dat het Unierecht niet vereist dat een rechterlijke instantie terugkomt op een uitgesproken beslissing, ook niet om rekening te houden met de uitlegging die door het Hof aan een relevante bepaling is gegeven na de beslissing van die rechterlijke instantie die gezag van gewijsde heeft gekregen (arrest Impresa Pizzarotti).
- 22 In het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie waarbij uitlegging wordt gegeven aan de door de verwijzende rechter relevant geachte regels en rekening houdend met het voorwerp van de zaak en de relevante feiten, moet de **eerste prejudiciële vraag** worden beantwoord om te verduidelijken of de verplichtingen van de lidstaten uit hoofde van artikel 325, lid 1, VWEU, artikel 1, lid 1, onder a) en b), en artikel 2, lid 1, van de PIF-overeenkomst tevens zien op de tenuitvoerlegging van reeds toegepaste strafsancties.
- 23 Volgens de verwijzende rechter is de uitlegging van de bewoordingen „en alle andere onwettige activiteiten waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad” in artikel 325, lid 1, VWEU nuttig om te beoordelen of die bewoordingen zich mogelijk ook uitstrekken tot werkelijke daden van corruptie en tijdens de uitvoering van overheidsopdrachten gepleegde fraude, in het bijzonder wanneer het nagestreefde doel erin bestaat de terugbetaling te verkrijgen van bedragen die afkomstig zijn uit frauduleus toegekende Europese fondsen, ook al heeft de fraude niet werkelijk betrekking op die fondsen, in een context waarin dergelijke feiten een bijzonder ernstige bedreiging voor de financiële belangen van de Unie vormen.
- 24 Niet alleen in het licht van de rechtspraak van het Hof, maar ook van het belang – zowel in de rechtsorde van de Unie als in de nationale rechtsorde – van het legaliteitsbeginsel, volgens hetwelk de wet voorzienbaar en bepaald moet zijn en

geen terugwerkende kracht mag hebben, verzoekt de verwijzende rechter, met de **tweede prejudiciële vraag**, het Hof te verduidelijken of de betekenis van het in artikel 47, lid 2, van het Handvest vervatte begrip van een gerecht „dat vooraf bij wet is ingesteld” zich verzet tegen de door de Curtea Constituțională gegeven uitlegging inzake de onwettige samenstelling van het rechtsprekend orgaan.

- 25 De uitlegging is noodzakelijk om de rechter in staat te stellen te oordelen of er een beletsel voor bestaat om geen toepassing te geven aan de rechterlijke beslissing waarop het buitengewoon beroep is gebaseerd.
- 26 Volgens de rechtspraak van het Hof dienen de bevoegde nationale rechterlijke instanties, wanneer zij moeten beslissen om wezenlijke bepalingen van strafrecht al dan niet buiten toepassing te laten, te verzekeren dat de grondrechten van personen die ervan worden beschuldigd een strafbaar feit te hebben gepleegd, worden geëerbiedigd (arrest Taricco e.a.) en staat het die instanties vrij de nationale grondrechtenbescherming toe te passen, mits daardoor het beschermingsniveau van het Handvest, zoals uitgelegd door het Hof, en de voorrang, de eenheid en de doeltreffendheid van het Unierecht niet in het gedrang worden gebracht (arrest Åkerberg Fransson en arrest M.A.S. en M.B.).
- 27 Ten slotte verzoekt de verwijzende rechter, met de **derde prejudiciële vraag**, het Hof te preciseren of een beslissing van de Curtea Constituțională buiten toepassing moet worden gelaten om de volle werking van het Unierecht te waarborgen in een situatie waarin de rechter verplicht is om het Unierecht te eerbiedigen en de niet-nakoming van die verplichting een tuchtrechtelijk vergrijp vormt.
- 28 Het is vaste rechtspraak van het Hof dat de nationale rechter zorg dient te dragen voor de volle werking van het Unierecht, en daarbij zo nodig, op eigen gezag, elke strijdige bepaling van de nationale wetgeving buiten toepassing moet laten, en dat elke bepaling van een nationale rechtsorde of enige wetgevende, bestuurlijke of rechterlijke praktijk waarbij die bevoegdheid aan de bevoegde rechter wordt ontzegd onverenigbaar is met de vereisten welke in de eigen aard van het Unierecht besloten liggen (arrest Simmenthal en arrest Melki en Abdeli).
- 29 De uitlegging door het Hof is noodzakelijk om te verduidelijken of het arrest van de Curtea Constituțională – een rechtsprekend orgaan dat niet tot de rechterlijke macht behoort, uitsluitende bevoegdheid heeft ten aanzien van constitutionele geschillen en waarvan de uitspraken erga omnes bindend zijn – deel uitmaakt van de categorie van uitspraken die buiten toepassing moeten worden gelaten om de volle werking van de Unieregels te waarborgen, met name in het geval waarin er een nationale bepaling bestaat volgens welke een tuchtsanctie mag worden opgelegd aan de rechter die de werking van de Unieregels tenietdoet.
- 30 Die verduidelijking is onontbeerlijk daar bij ontstentenis van een antwoord een ernstig gevaar bestaat dat het arrest, wat het antwoord op de eerste en de tweede vraag ook zij, niet kan worden toegepast in het nationaal recht.

- 31 De verwijzende rechter maakt het Hof attent op de uitlegging volgens welke het, gelet op het belang van het beginsel van de rechterlijke onafhankelijkheid, gerechtvaardigd is om het verband met het Unierecht tevens uit te breiden tot zaken waarin alleen nationaal recht van toepassing is, wanneer dat beginsel in gevaar gebracht wordt door de gevolgen van beslissingen van een rechtsprekend orgaan, waaronder de Curtea Constituțională.

Standpunt van de nationale rechter

- 32 Volgens de verwijzende rechter staat het Unierecht in de weg aan de toepassing van een arrest van de Curtea Constituțională ten gevolge waarvan definitieve beslissingen die zijn uitgesproken door een kamer van 5 rechters worden vernietigd en de straffen die zijn toegepast in een aanzienlijk aantal gevallen van ernstige fraude waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad, doeltreffend noch afschrikkend zijn, waardoor ten eerste een schijn van straffeloosheid wordt gewekt en ten tweede een stelselmatig gevaar van straffeloosheid voor het omzeilen van de wettelijke voorschriften ontstaat, gelet op de complexiteit en de duur van de procedures die voorafgaan aan de uitspraak van een definitieve beslissing nadat de zaak opnieuw is behandeld.
- 33 Voorts verzetten het beginsel van de rechterlijke onafhankelijkheid en het beginsel van de zekerheid van de rechtsverhoudingen zich ertegen dat bindende gevolgen worden vastgelegd ten aanzien van beslissingen die reeds definitief waren geworden op het tijdstip waarop de Curtea Constituțională uitspraak doet, wanneer geen sprake is van ernstige redenen die afbreuk doen aan de eerbiediging van het recht op een eerlijk proces in de betrokken zaken.
- 34 De door de raad van bestuur van de ICCJ gegeven uitlegging die in het reglement inzake de organisatie en de administratieve werking is opgenomen, welke in de rechtspraktijk niet wordt betwist en unaniem wordt aanvaard, vormt geen gegronde reden ter rechtvaardiging van die gevolgen.
- 35 De beslissing om de Curtea Constituțională aan te zoeken in verband met de ICCJ, naar aanleiding waarvan het arrest van 7 november 2018 is uitgesproken, is bovendien in het verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad betreffende de voortgang van Roemenië met betrekking tot het mechanisme voor samenwerking en toetsing, genoemd als een van de acties tegen de belangrijkste rechtsprekende organen „die heel duidelijk gevolgen [hebben] voor de [rechterlijke] onafhankelijkheid”.
- 36 Volgens de verwijzende rechter staat het Unierecht eraan in de weg dat bindende gevolgen worden verbonden aan een beslissing van een rechtsprekend orgaan, waaronder ook die van een grondwettelijk hof, volgens welke de nationale rechter niet bevoegd is om te beoordelen of het voorrangsbeginsel van toepassing is.
- 37 De toepassing van de versnelde procedure op de onderhavige zaak is gerechtvaardigd op grond dat snel duidelijkheid moet worden verschaft over de rechtspositie van de in de zaak veroordeelde personen, alsook op grond van het

feit dat door het verloop van de tijd gevaren ontstaan zowel voor de effectieve mogelijkheid van een eventuele tenuitvoerlegging, ermee rekening houdend dat een van de veroordeelde personen zich niet op het Roemeense grondgebied bevindt, als voor het vergoeden van de schade.

WERKDOCUMENT